

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{ro}. 10.

23. Stycznia 1822.

Wiadomości krajowe.

Kommissya mianowana przepisami patentu z d. 22. Stycznia 1817 do rozpoznania działan funduszu umarżającego, zebrała się w wspomnianym zamiarze w d. 23. i 24. Listopada 1821 i względem rezultatu korzystać pochodzących z dozoru swojego nad funduszem umarżającym, zdała N. Panu w dziewiątym półroczu następującą sprawę, z której treścią zgadza się wykaz podany wraz do powszechny wiadomości.

Nayiaśniejszy Panie!

Naypokorniej opisaney Kommissyi, mianowanej naywyższą uchwałą z d. 26. Sierpnia 1817 z grona powszechny Kamery nadworny, ziednoczonoy Deputacyi wykupna i umarżania, tudzież Dyrekcyi uprzywilejowanego Austriackiego banku narodowego, stało się obowiązkiem wchodzić po upłynieniu każdego półroczu w zarząd i postępowanie funduszu umarżającego dług Stanu, sprawdzać rezultaty, jakie się okazały z jego działan, tak co się dotyczy pomnożenia funduszu, jako też co do następnego zmniejszenia procentowego dług Stanu i stan takowego wykazywać naypokorniej bezpośrednio N. Panu. Gdy z upłynięnym miesiącem Sierpnia 1821 minęło dziewięć półrocz od czasu zaprowadzenia funduszu umarżającego procentowy dług Stanu; zatem Kommissya stosując się do naywyższego zalecenia, zebrała się w d. 23. i 24. b. m., przeyrzała i rozpoznała przedłożone sobie zamknięte rachunki a przedsięwzięwszy dokładne śledztwo kassy główny funduszu umarżającego dług stanu, przekonana się o zupełny zgodności stanu kassy z rezultatem zamkniętych rachunków.

N. Pan raczy naylaskawiej widzieć prace Kommissyi z protokółu teyże, opatrzonego rachunkami i wykazem likwidacyynym kassy, z których wynikać następujące główne ilości:

a) Majątek czynny funduszu umarżającego w biegu dziewiątego półroczu, to jest od 1. Marca aż do ostatniego Sierpnia 1821, otrzymany nadrostu ZR. 7,996,760 kr. 57 3/4; w kon-

cu tegoż samego półroczu wynosił cały ZR. 121,955,473 kr. 28 1/2. Ponieważ instytucji temu umarżającemu na samym początku w d. 1. Marca 1817 przyznany pierwotny kapitał wynosił ZR. 50,155,627 kr. 21 1/4, okazuje się przeto w ogóle pomnożenie pożytki przynoszącego majątku a ZR. 71,819,846 kr. 7 1/4.

b) Roczna ilość procentów od tego czynnego majątku, wyrachowana w monecie konwencyynny wynosi z końcem dziewiątego półroczu do ZR. 337,734 kr. 51; pomnożenie się podczas ostatnich sześciu miesięcy wynosi ZR. 312,432 kr. 20 1/4 w M. K. Procenta te i roczna kwota ZR. 5,500,000 w M. K. przeznaczona do znieśienia w nowy monecie konwencyynny procentowego dług Stanu, tworzą razem rocznego dochodu ZR. 8,537,734 kr. 51 w M. K. wraz ZR. 134,343 kr. 30 w pięcioprocentowych obligacyiach na monetę. Porównyując przy utworzeniu funduszu umarżającego, wykazane w d. 1. Marca 1817 zamienione na monetę konwencyynną dochody funduszowe, wynoszące ZR. 2,539,506 kr. 25 otrzymały takowe w czasie do ostatniego Sierpnia 1821 postępujący nadrost ZR. 5,948,228 kr. 26 w M. K. a ZR. 134,343 kr. 30 w efektach pięcioprocentowych.

c) Używając wpływów funduszowych, podług przepisu na nieustanne wykupno obligacyi długów Stanu stosownie do ich wartości obiegowy, znieśiono w dziewiątym półroczu, nakładem ZR. 4,263,297 kr. 59 w M. K. nowego dług Stanu, kapitał w ilości nominalny ZR. 6,959,884 kr. 56, czyli redukując na pięcioprocentowe efekta ZR. 5,872,641 kr. 50. Ogółem summa obligacyi wykupionych, w ciągu 4 1/2 letniego okresu wykupna nowego dług Stanu, wcielonych teraz do majątku czynnego funduszu umarżającego, wynosi w kapitale ilości nominalny ZR. 6,315,356 kr. 7 1/4, czyli rachując na pięć procentowe prowizyie, ZR. 48,390,946 kr. 17 2/4.

d) Drugim przedmiotem działan funduszu umarżającego jest znieść powoli dawny procentowy dług Stanu sposobem wykupna, na co

wpływa wyłącznie do funduszu tego ze skarbu Państwa roczne uposażenie dwa miliony ZR. w M. K. W okresie półrocznym od d. 1. Marca, do końca Sierpnia 1821, fundusz umarżający, nakładem ZR. 1,190,178 w M. K. wyciągnął z obiegu w dawnych obligacjach długu Stanu różney stopy procentowey ZR. 3,938,181 kr. 4 $\frac{1}{2}$ dodając do tego ZR. 51,654 kr. 43 $\frac{3}{4}$ otrzymane z kassy centralney, jako nadzwyczajne uposażenie, uczyni razem ZR. 3,989,835 kr. 48 $\frac{1}{4}$ czyli z redukowany wszystkie na 2 $\frac{1}{2}$ procentowe efekta ZR. 3,686,774 kr. 50. Ogólna ilość kapitału w ilości nominalney z dawnego długu Stanu, umorzonego od d. 14. Kwietnia, wynosi ZR. 2,838,657 kr. 11 $\frac{1}{4}$, czyli porachowawszy po 2 $\frac{1}{2}$ procentowych prowizy, ZR. 25,421,109 kr. 9 $\frac{3}{4}$, z których stosownie do oznaczeń patentu z d. 21. Marca 1818 umorzono publicznie za lata 1818, 1819 i 1820 ZR. 16,675,967 kr. 36 $\frac{1}{4}$, czyli obróciwszy na 2 $\frac{1}{2}$ procentowe papiery, ZR. 15 mill. 86 kr. 30.

Obadwa zatem działania funduszu umarżającego sprawiły, iż tak z nowego iak i dawnego procentowego długu Stanu począwszy od 1. Marca 1817 wyciągnięto z obiegu w ilości nominalney ZR. 9,154,013 kr. 18 $\frac{1}{2}$.

W Wiedniu d. 26. Listopada 1821.

Adam Hrabia Nemes,

rzeczyw. tajn. Radca Zastępca Prezydenta
Deputy.

Klaudiusz Kawaler Füljod,

C. K. rzczyw. Radca nadworny.

Melchior Kawaler Steiner,

Zastępca Gubernatora w Banku Narodowym

Antoni Hrabia Lanckoroński,
Deputowany Stanów Królestw Galicyi.

Ur. Józef Hauer,

C. K. rzczyw. Radca nadworny.

Bernhard Kawaler Eskeles,

Dyrektor Banku.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

List z Bajonny z d. 27. Grudnia umieszczony w gazetach Paryżkich z d. 2. t. m. donosi: »Podróżni, którzy wczoray przybyli z Hiszpanii opowiadają względem zdarzeń w Nawarze co następuje: Liczba nieukontentowanych pomnożyła się znacznie do d. 22.; podzielili oni się na sześć oddziałów, guerillasów, takowe przeciągają po prowincyi w różnych kierunkach, znajdując wszędzie stronników, i unikają każdej potyczki z wojskiem

liniowem. Najliczniejsza z tych kupa udała się na dolinę Roncalską; druga złożona około z 200 głów krążyła w okolicy Pamplony, trzecia poszła na równiny Borendy, podczas, gdy czwarta osadziła wzgórze Lecumberry. Oddział 300 ludzi wojska liniowego z Salvatierra, pokazał się w d. 22. przed bramami Wittoryi i wszystkich nabawił bojaźnią i strachem. Władze tego miasta obawiały się z iedney strony swawoli żołnierza z drugiey głosu ludu Wittoryi patrzącego przyjaźnie na powstanie w sąsiedztwie. Starano się uniknąć wniescia wojska pod pozorem, iż gwardyianaródowa dostateczną jest do utrzymania spokoyności. Zaszły także rozruchy w Areta, Bilbao i na innych mieyscach, i dziś można już wyznać, iż trzy prowincye Bashiskie potoczyły się z Nawarą dla iedney sprawy. Blisko 3000 ludzi zebrało się przeciwko tym nieprzyjaciółom Konstytucyi, którzy iednakowo niebardzo zdają się lękać. Głównym dowodzą tego korpusu jest nieiaki Conde de Villanueva, który niegdy walczył pod Miną a później dzielił z nim wygnanie w Paryżu. Wielu innych Officerów i żołnierzy służących niegdy pod Miną zaciągnęło się pod chorągiew religii; są oni dobrze płatni; każdemu, który się stawi zbrojno i na koniu przyrzeczono 2000 realów nagrody a przynoszący broń z sobą odbiera 8 piastrow. Szeregowy bierze dziennie półtora funta chleba, półfunta mięsa, butelkę wina i 5 realów. Ponieważ wojska konstytucyjne nie są zupełnie płatne i żyją tylko z rekwizycyi wyciśnionych, spodziewać się należy, że wojsko rojalistów wzmożone będzie zbiegami.—Oto jest odezwa Hrabiego Villanueva wydana do Nawarczyków:

»Nawarczykowie! Otworzyły się wam na koniec oczy względem bezbożnych zamiarów garstki wiarołomnych i chciwych sławy Hiszpanów, którzy pod pozorem dadzą wam używać owoców mądrey Konstytucyi, myślą tylko zadać ostatni cios Religii i Tronowi i, bohaterski Naród Hiszpanów wtrącić w odmet nieszczęść i nieładu. Innego wcale rodzaju były skutki, iakichście sobie szalenie obiecywali po przyrzeczeniach tych nowotaryuszów, którzy ogolociwszy Króla ze wszystkich jego praw świętych, ster Rządu opanowali, i oyczyzną wystawili na naystraszniejszy nierząd. Ażaliż jest jeszcze iaki Hiszpan, co by nie był o tych zgubnych przekonany skutkach, które zaszły przez odmianę Rządu w roku 1820? Nie, wszystkie Stany uczyły tego skutki i przekonały się o tój prawdzie. Cały świat powstało głośno przeciwko błędom nowych Rządów i przeciwko kupie

Jakubinów, którzyby radzi zgiąć pod iarzmę swoje mężnych Hiszpanów.»

»Nawarczykowie! Nadszedł dzień, w którym połączyć się muszą wszyscy dobrzy, dla ocalenia Religii i oyczyzny nagłem niebezpieczeństwem zagrożony. Wy, coście tak wielki mieli udział do sławy, której nabyli Hiszpanie w ostatniéj wojnie oswobodzenia przeciwko Napoleonowi, możecie być spokojnymi widzami walki, którą toczą nieprzyjaciele przeciwko naszéj wierze, świętéj Religii i naszéj niepodległości? Będziecież dłużej cierpieć, aby w sposobie haniebnym Religii i sług iéy poniżano? Możecież znieść, aby obrażano i uciskano bezkarnie spokojnych mieszkańców, uśmielających się naganiać głośno powstania, zabiegi i zbrodnicze spiski? Dozwolicież, aby was pogrążono w owe straszne rewolucyje, które rozdzierały Francyję, a które tleją jeszcze w popiele? Możecież spoglądać cierpliwie, gdy wasze naysiękniejsze instytucyje depczą nogami i całą Nawarrę uciążliwemi kontrybucyami zamienić chcą w nędzną i uciśnioną prowincyję? Wasza niewzruszona miłość ku Religii, wasz prawdziwy patriotyczny sposób myślenia, stałość i meztwo zaręczają mi dostatecznie, że myślicie przeciwnie. Już widzę, iak pyszni Nawarczykowie, spieszą pod chorągwie wiary i niepodległości Oyczyzny. Zdumiewać się ona będzie na nowo nad bohaterkami waszemi usiłowaniami, które każdego mężnego Hiszpana zachęca do naśladowania. Do broni, waleczni Nawarczykowie! Do broni! Niech żyje Religia! Niech żyje Król! Niech ginie Konstytucyja!«

»Dan w obozie pod Puente la Reyna, d. 18. Grudnia 1821.«

(podpis.) »J. Villanueva.«

Francyja.

Z Paryża d. 3. Stycznia. — Po zdaniu sprawy na posiedzeniu wczorayszém z różnych petycyy, wstąpił Minister Sprawiedliwości (P. Peyronnet) na mownicę, i po uczynionym wstępie w miejscu podanego na posiedzeniu z d. 3. Grudnia r. z. projektu do ustawy, przez który żądano przedłużenia cenzury gazet na lat pięć, a który iak wiadomo, po ostatniéj zmianie Ministerjalnéj został cofnięty, przelożył ten Minister następujący projekt do ustawy względem Policyy nad pismami peryodycznymi: »Ludwik, i t. d.: Art. 1. Żaden dziennik i żadne pismo peryodyczne poświęcone całkiem lub częściowo politycznym nowinom lub materyiom a wychodzące regularnie w dniach oznaczonych lub zeszytami i

nieregularnie, nie może być przedsiębrane ani ogłoszane bez upoważnienia Królewskiego. Rozporządzenie to nie rozciąga się do dzienników i pism peryodycznych istniejących iuż z dniem 1. Stycznia 1822. — Art. 2. Exemplarz każdego numeru, czyli każdego zeszytu pism peryodycznych i dzienników, który stosownie do Artykułu 5. ustawy z d. 9. Czerwca 1819 powinien być bydź składany w Podprefekturach, Prefekturach i w Urzędach Burmistrzów ma bydź na przyszłość oddawany do Sądu Królewskiego Prokuratora w miejscu, gdzie się wytłacza. — Art. 3. W razie, gdyby duch lub dążność pisma peryodycznego lub dziennika takiéj były treści, iż przez to mogłaby bydź zaburzona spokojność publiczna, należne uszanowanie Religii panującéj i innych prawnie we Francyi przyznanych naruszone, powaga Królewska i istnienie Konstytucyynnych instytucyy zagrożone, wtedy Sądy Królewskie, w których okręgu wychodzą, mogą takowe pismo peryodyczne lub dziennik na uroczystem posiedzeniu i po wysłuchaniu Prokuratora Jeneralnego i stron zawiesić a w razie potrzeby zupełnie utłumić. Postępowanie w tey mierze odbywać się ma publicznie, iezli Sąd uzna, iż nie będzie niebezpiecznym porządkowi i obyczaiom.... (Silne przerywanie ze strony lewéj). — Art. 4. Gdyby w przerwie iednego posiedzenia do drugiego ważne okoliczności uczyniły, na chwilę niedostatecznymi ustanowione środki bezpieczeństwa i zatamowania, więc ustawy z d. 31. Marca 1820 i 26. Lipca 1821 nakazujące cenzurę, na mocy rozporządzenia Królewskiego przez trzech Ministrów zawiadzanego, będą mogły bydź znou na nieiaki czas zaprowadzone. Rozporządzenie to ustać ma *pleno jure* w miesiąc po otwarzeniu Izby, iezli podtenczas nie zostało w ustawę zamienione. Równie ustać one ma *pleno jure* w tym dniu, w którymby ogłoszone było rozporządzenie Królewskie obeymujące rozwiązanie Izby Deputowanych. — Art. 5. Rozporządzenia dawniejszych ustaw, niezniesionych terazniejszą mają bydź ciągle wykonywane. Dan w zamku Tuleryyskim d. 31. Grudnia 1821 Panowania Naszego w dwudziestym siódnym (Podpis.) »Ludwik.« — Izba wydała świadectwo na odebrany projekt do ustawy, nakazała onę wytłoczyć i rozdać równie iaki wniesione przez Ministra powody, i że wszystko odesłane zostało pod biór rozpoznanie. Gdy Prezes wniósł, aby się w Piątek dniu 4tym Stycznia zebrano po biórah, dla zaięcia się rozpoznaniem projektu do ustawy, powstał gwałtowny hałas w lewéj stronie, która

która inż podczas mowy Ministra Sprawiedliwości była niespokojną i iawnie niechęć swoją przeciwko nowemu projektowi do ustawy okazywała i chciała koniecznie, aby się z tą rzeczą nieśpieszono, a że i bez tego muszą być na nowo bióra złożone, by się zajęto rozpoznaniem projektu dopiero w przyszły Poniedziałek; chociaż się z nią połączyła większa część środka lewego, przemogły ją inne głosy i uchwalono przedsięwziąć w Piątek rozpoznanie projektu po biurach.

Król przyjmował w d. 1. Stycznia rano życzenia swej rodziny z powodu nowego roku i obdarzył dzieci Xiężny Berry pięknymi zabawkami. Poczem były liczne pokoie a po Mszy usiadłszy Król na Tronie przyjmował życzenia korpusu Muncypalności. Ciało dyplomatyczne przedstawione było także Królowi i całej Jego rodzinie.

Listy ze Szweycaryi nadeszły namieniają o rozruchach zaszłych w Bellfort, o czem jednak nie masz żadney pewney wiadomości.

Monitor z d. 31. Grudnia donosi, że dotychczasowy Poseł Portugalski na Dworze Francuzkim Margrabia Marialva, podał Królowi w d. 30. t. m. swój list urzędowy onegoż odwołujący.

R o s s y i a.

R o z k a z d o w o y s k a
Korpusu gwardyi, wydany w dniu 20tym Listopada 1821 r.:

»Jego Cesarzka Mość raczył poruczyć mi dowództwo korpusu gwardyi. Umieć zupełnie cenić zaufanie Cesarza i zaszczyt z dowodzenia woyskiem, które się tak wstawiło. Dopełnić woli Cesarzkiej, iak mi mój wskazuje obowiązek, będzie dla mnie świętą rzeczą. Zawsze życzeniem było N. Pana widzieć korpus ten stosownie do jego przeznaczenia w istniejącym inż w dobrym stanie. Ażeby mi się zatem powiodło utrzymać go tak, więc całą nadzieję moję pokładam nayspierwéy: na wspólném działaniu Ich Mość Cesarzowców W. Xięcia Mikołajia Pawłowicza i Michała Pawłowicza, tudzież wszystkich Jeneratów, Officerów sztabowych i wyższych, i na przykładnem posuszeństwie i gorliwości w służbie bez wyjątku wszystkich, którzy ten sławny składają korpus. Tylko taką jednomyślną gorliwością może być osiągniony pożądany skutek w utrzymaniu należnego porządku.

Korpus gwardyi, który tak dawniey iak i w ostatniey wojnie odznaczył się sławnemi dzieły, co zmusił nieprzyaciół oyczyzny i powszechnéj spokojności, iż się go nie tylko bać ale i poważać musieli, co swoim wzorowem postępowaniem ziednał dla siebie szacunek i zaufanie mieszkańców wszystkich owych okolic, gdzie się znajdował a na łonie Rossyi uzyskał dzięki i miłość swoich rodaków; korpus ten wyborowy starać się będzie i na leżach terażniejszych utrzymać i ustalić stosownem postępowaniem i ściśłą karnością to korzystne osobie umiemanie, iakie się mu słusznie należy.«

»Wdzięczność mieszkańców terażniejszych leż będzie tego nayspewniejszym dowodem. Ponieważ zaś powinnością jest moją czuć mocno w każdym zdarzeniu nad porządkiem służby i tożyc nieustannie starania, aby każdy pobierał to, co się mu należy, zatem szczególniejszym będzie moim obowiązkiem donosić w téj mierze wszystko wyższyć Władzy.«

»Zaufanie i miłość wszystkich osób Korpus ten składających, będą dla mnie nayspiewniejszą nagrodą.«

(podpis.) »Jenerał iazdy Uwarów.«

Naywyższy Reskrypt

Do Jego Cesarzowickiego Mości:

»Przezieraając przełożenia woyskowe względem sumy potrzebnych do zaopatrzenia w żywność woyska na rok przyszły 1822, widziałem z rozkoszą, iż w oddzielnym korpusie Litewskim ceny żywności zabieyszone zostały więcéy iako o 378.000 rubli od cen roku przeszłego, ztąd poczytuję za przyjemny dla Mnie obowiązek, oświadczyć Waszém Cesarzowickiemu Mości Moją prawdziwą wdzięczność, za Jego szczególną gorliwość i staranie około sprawy Korony.« (podpis.) »Alexander.«

»W Petersburgu d. 8. Grudnia 1821.«

Do Jenerała Majora Szletuchina:

»Mianując WPana szefem sztabu korpusu gwardyi, przyjemnem jest dla Mnie obowiązkiem oświadczyć WPanu rzetelne podziękowanie za dowództwo pułków granadyerskich gwardyi przyboczney, które w boiu okryły się chwałą a w pokoiu odznaczyły się dobrym porządkiem. Przekonany jestem mocno, iż przez terażniejsze mianowanie odpowiesz WPan zupełnie Mojemu oczekiwaniu.«

(podpis.) »Alexander.«

W Petersburgu d. 8. Grudnia 1821.«